

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - DECEMBER 2022
SECOND SEMESTER

Subject: Business Management (BCOM19-109)

Date: 14/12/2022 **Total marks: 100** **Time: 10.00 am to 100 pm**

Instructions: 1) Attempt all Questions
 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. ----- is new philosophy in management.
 - a) Motivation
 - b) MBO
 - c) Planning
 - d) None
2. Management started when man started living in _____.
 - a) Huts
 - b) Buildings
 - c) Houses
 - d) Groups
3. _____ is a process which includes choosing the best alternative among various alternatives.
 - a) Decision making
 - b) Communication
 - c) Planning
 - d) Controlling
4. ----- is systematic process of telling, listing and understanding.
 - a) Communication
 - b) Management
 - c) Planning
 - d) None
5. ----- explained the theory on managerial problems.
 - a) Peter Drucker
 - b) None
 - c) Lawrence
 - d) Barnard
6. ----- is the bridge between present and future.
 - a) Decision Making
 - b) None
 - c) Motivation
 - d) Planning
7. _____ are techniques of motivation.
 - a) Money
 - b) Quality of working life
 - c) Job enrichment
 - d) All of these
8. _____ is a leadership style.
 - a) Autocratic
 - b) Democratic
 - c) Free Rein
 - d) All of these
9. _____ is power to make decisions which guides the actions of others.
 - a) Controlling
 - b) Leadership
 - c) Authority
 - d) Decision making
10. _____ is known as the "Father of Administrative Management"
 - a) Elton Mayo
 - b) Henry Fayol
 - c) F.W. Taylor
 - d) Peter Drucker
11. Hawthorne experiments are divided into _____ phases.
 - a) 4
 - b) 3
 - c) 2
 - d) 5

12. Knowledge of hardware and software is concerned with _____ skills.
 a) Analytical b) Computer
 c) Conceptual d) Administrative
13. Business includes all activities which are connected with _____.
 a) Purchase of goods b) Sales of goods
 c) Services d) All of these

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)

1. What is meant by scientific management?
2. Define Planning.
3. State the meaning of directing.
4. What is meant by autocratic style of leadership?
5. Write the definition of controlling.
6. Define the term Business Management.
7. Define Motivation.

Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)

1. Span of Control
2. Different styles of Leadership
3. Principles of Direction
4. Managerial Skills
5. Essential qualities of a good leader
6. Merits and Limitations of Planning

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)

1. Explain the techniques of Forecasting.
2. Explain the advantages and limitations of "Management by Objectives" (MBO).
3. Explain the functions of Management.
4. What are the merits and limitation of 'Functional Organization'.
5. Explain the process of decision making.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)

1. What is Delegation of Authority ? Explain the various difficulties in delegation.
2. Explain the 14 principles of Management.
3. Explain the various styles of Leadership with their advantages and limitations.
4. State the difference between Traditional Management and Professional Management.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

१. ----- हे व्यवस्थापनातील नवीन तत्त्वज्ञान आहे.
 अ) सघटना ब) प्रेरणा
 क) नियोजन ड) एम.बी. ओ
२. व्यवस्थापन तेव्हा सुरु होते जेव्हा मानव --- मध्ये राहायला लागला.
 अ) झोपडी ब) बिल्डींग
 क) हाऊस ड) समूहा
३. ----- म्हणजे ईतरांच्या क्रियांना मार्गदर्शन करण्याचे निर्णय घेण्याचे सामर्थ्य होय.
 अ) निर्णय करणे ब) संवाद
 क) नियोजन ड) नियंत्रण

४. सांगणे, ऐकणे आणि समजून घेणे ----- ची पध्दतशीर प्रक्रिया आहे.
 अ) संवाद ब) व्यवस्थापन
 क) नियोजन ड) कोणतेही नाही
५. व्यवस्थापकीय समस्या सिध्दांत ----- ने मांडला आहे.
 अ) पीटर ड्रकर ब) कोणतेही नाही
 क) लॉरेन्स ड) बर्नार्ड
६. वर्तमान आणि भविष्य यातील ---- हा दुवा आहे.
 अ) प्रेरणा ब) नियोजन
 क) नेतृत्व ड) निर्णय घेणे
७. ----- प्रेरणा तंत्र आहे.
 अ) पैसा ब) कार्यपध्दतीची गुणवत्ता
 क) नोकरी संपन्नता ड) या सर्व
८. ----- नेतृत्वाची शैली आहे.
 अ) हुकुमशाही ब) लोकशाहीवादी
 क) नियंत्रणमुक्त ड) या सर्व
९. ----- निर्णय शक्ति आहे जे इतरांचा मार्गदर्शन करते.
 अ) अधिकार ब) नेतृत्व
 क) नियंत्रण ड) निर्णय घेणे
१०. ----- यांना प्रशासकीय व्यवस्थापनाचे पितामह असे म्हणतात.
 अ) एलटन मेयो ब) हॅन्नी फेयॉल
 क) एफ. डब्ल्यू टेलर ड) पीटर ड्रकर
११. हॉर्थार्न प्रयोगाचे विभाजन ----- टप्यां मधे केले गेले आहे.
 अ) ४ ब) ३
 क) २ ड) ५
१२. हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअरचे ज्ञान-----.
 अ) विश्लेषणात्मक कौशल्य ब) संगणक कौशल्य
 क) संकल्पनात्मक कौशल्य ड) प्रशासकीय कौशल्य
१३. व्यवसायाशी संबंधित उपक्रम म्हणजे -----.
 अ) माल खरेदी ब) माल विक्री
 क) सेवा ड) या सर्व

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. शास्त्रीय व्यवस्थापन म्हणजे काय ?
२. नियोजनाची व्याख्या काय ?
३. निर्देशनाचा अर्थ काय ?
४. हुकुमशाही नेतृत्व म्हणजे काय ?
५. नियंत्रणाची व्याख्या लिहा
६. व्यवसाय व्यवस्थापनाची व्याख्या काय ?
७. अभिप्रेरणाची व्याख्या सांगा

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(२०)

१. नियंत्रणाचा विस्तार
२. नेतृत्वाच्या विविध शैली
३. दिग्दर्शनाचे नियम
४. व्यवस्थापकीय कौशल्ये
५. कुशल नेतृत्वाचे गुणधर्म

६. नियोजनचे फायदे आणि मर्यादा
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)
१. अंदाज वर्तवण्याचे तंत्र सविस्तर स्पष्ट करा.
 २. एम. बी. ओचे फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
 ३. व्यवस्थापनाचे कार्य सविस्तर स्पष्ट करा.
 ४. कार्यत्मक संघटनाचे गुण आणि मर्यादा सांगा.
 ५. निर्णय घेणे प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)
१. अधिकार सुपूर्द करणे म्हणजे काय? अधिकार सुपूर्द करण्याचा समस्या स्पष्ट करा.
 २. व्यवस्थापनातील १४ तत्त्वे स्पष्ट करा.
 ३. नेतृत्वाच्या विविध शैली, त्यांचे फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
 ४. परंपरागत व्यवस्थापन आणि व्यावसायिक व्यवस्थापन यातील फरक स्पष्ट करा.
-